O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“Xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalari”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2025-yil 25-mart

I bo‘lim

SAMARQAND-2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“Xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalari”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2025-yil 25-mart

I bo‘lim

SAMARQAND-2025

UO‘K: 338.46
X 59
KBK: 65.9(2)30

Xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalari // xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. 2025-yil 25-mart. Samarqand, SamISI, 2025. – 254 bet.

To‘plovchi va nashrga tayyorlovchi:
Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent.

Nashr uchun mas’ullar:
D.X.Aslanova – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
B.A.Abdukarimov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.O.Quvandiqov – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
U.N.Nurmorodov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
A.P.Xazratov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
L.U.Maxmudov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

Sahifalovchilar:
M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirish va zamonaviy texnologiyalarni yaxshilashning nazariy metodologik masalalari,xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishda zamonaviy texnologiyalarni qo‘llashning muammo va yechimlari, xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirish va zamonaviy texnologiyalardan hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda foydalanish,xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalarini yaxshilash dasturlari va rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish masalalari,xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalarini qo‘llashda investitsion va innovatsion masalalar bo‘yicha nazariy hamda amaliy tavsiyalar o‘rin olgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktлar, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции рассмотрены теоретические и методические вопросы осуществления структурных изменений в сфере услуг и совершенствования современных технологий, проблемы и решения использования современных технологий при реализации структурных изменений в сфере услуг, реализации структурных изменений в сфере услуг и использования современных технологий в социально-экономическом развитии регионов, вопросы разработки программ и стратегии развития реализации структурных изменений в сфере услуг, программы совершенствования современных технологий в сфере услуг. теоретические и практические рекомендации по инвестиционно-инновационным вопросам применения современных технологий реализации изменений.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific and practical conference include theoretical and methodological issues of implementing structural changes and improving modern technologies in the services sector, problems and solutions of using modern technologies in implementing structural changes in the services sector, implementing structural changes in the services sector and using modern technologies in the socio-economic development of regions, issues of developing programs and development strategies for improving modern technologies for implementing structural changes in the services sector, theoretical and practical recommendations on investment and innovation issues in applying modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

ISBN: 978-9910-702-99-0

© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2025.
© “STEP-SEL” MChJ nashriyoti, 2025.

- **Ishsizlik darajasi**: Qishloq hududlarida bandlikni ta’minlashda muammolar mavjud. Ayniqsa, yoshlarga nisbatan ish o‘rinlarini yaratish zarur.
- **Raqobatbardoshlik**: Mahalliy mahsulotlar xalqaro bozorda yuqori raqobatga duch kelmoqda, bu esa ishlab chiqarishning innovatsion texnologiyalariga ehtiyojni oshiradi.

Ekologik muammolar: Suv resurslari yetishmovchiligi va Orol dengizining qurishi ta’siri.

Raqamlashtirish va innovatsiyalar: Texnologiyalarni rivojlantirishga qaratilgan loyihalar faol amalga oshirilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Zayniddinov R.X. “O‘zbekistonda investitsion muhit jozibadorligini oshirish borasida ilg‘or xorijiy tajribalardan foydalanish yo‘llari” “Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar” ilmiy elektron jurnali. № 5, sentabr-oktabr, 2020-yil 91-b.
2. G‘ozibekov D.G‘., Nosirov E.I. O‘zbekiston iqtisodiyotiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish: risola. – T.: Iqtisod-moliya, 2017. – 72 b.
3. Kazakova Z., Abdullayev S. "Raqamli iqtisodiyotning rivojlanish istiqbollari". – T.: Moliya, 2022. – 103-b.
4. World Bank: Uzbekistan Economic Update (www.worldbank.org)
5. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi statistik ma’lumotlari (www.stat.uz).

KORXONANING TA'MINOT JARAYONINING ASOSIY BOSQICHLARI

Ergashev Jakhongir Baxodirovich
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
“Marketing” kafedrasi tayanch doktoranti
jaxongirergashev727@gmail.com
+998944791773

Annotasiya: Ushbu maqolada savdo korxonalarining ta’minot jarayonlari va ularning asosiy bosqichlari tahlil qilinadi. Ta’minot tizimining samarali tashkil etilishi korxona faoliyatining uzluksizligini ta’minlash, xarajatlarni optimallashtirish va mijoz talablariga mos ravishda resurslar bilan ta’minlashda muhim ahamiyatga ega. Maqolada korxonaning ehtiyojlarini tahlil qilish, yetkazib beruvchilarga qo‘yiladigan talablarni belgilash, bozorni o‘rganish va xavflarni baholash, provayderlar bilan ishlash, xarid qilish va hujjatlashtirish jarayonlari keng yoritilgan. Shuningdek, ta’minot tizimining nazorati, logistika bo‘limining boshqa bo‘limlar bilan muvofiqlashtirilishi va elektron xaridlar tizimining ahamiyati ham tahlil qilinadi. Maqolada ta’minot jarayonlarining optimallashuvi korxonaning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilishi ta’kidlanadi.

Kalit so‘zlar: ta’minot tizimi, savdo korxonalari, yetkazib beruvchi, logistika, xarid, nazorat, elektron xaridlar, xavf baholash, samaradorlik, raqobatbardoshlik,

Аннотация: В данной статье будут проанализированы процессы снабжения торговых предприятий и их основные этапы. Эффективная организация системы снабжения важна для обеспечения непрерывности деятельности предприятия, оптимизации затрат и обеспечения ресурсами в соответствии с требованиями заказчика. В

статье подробно рассматриваются процессы анализа потребностей предприятия, установления требований к поставщикам, исследования рынка и оценки рисков, работы с поставщиками, закупок и документирования. Также будет проанализировано управление системой снабжения, координация отдела логистики с другими отделами и важность системы электронных закупок. В статье подчеркивается, что оптимизация процессов снабжения способствует повышению конкурентоспособности предприятия.

Ключевые слова: система поставок, торговые предприятия, поставщик, логистика, закупки, контроль, электронные закупки, оценка рисков, эффективность, конкурентоспособность.

Annotation: This article analyzes the supply processes of trading enterprises and their main stages. The effective organization of the supply system is important in ensuring the continuity of the activities of the enterprise, optimizing costs and providing resources in accordance with the requirements of the client. The article covers a wide range of processes for analyzing the needs of the enterprise, setting requirements for suppliers, market research and risk assessment, working with providers, procurement and documentation. Also analyzed are the control of the supply system, coordination of the logistics department with other departments and the importance of the electronic procurement system. The article emphasizes that the optimization of supply processes serves to increase the competitiveness of the enterprise.

Key words: supply system, trading enterprises, supplier, logistics, procurement, control, electronic procurement, risk assessment, efficiency, competitiveness.

Savdo korxonalarining muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi samarali ta’minot tizimiga bog‘liq. To‘g‘ri tashkil etilgan ta’minot jarayonlari mahsulotlarni o‘z vaqtida yetkazib berish, mijozlarga sifatli xizmat ko‘rsatish va xarajatlarni optimallashtirish imkonini beradi. Ta’minot zanjirining har bir bosqichi korxonaning umumiy samaradorligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Bunda xomashyo va mahsulotlarning uzluksiz yetkazib berilishini ta’minlash, bozor sharoitlarini o‘rganish, yetkazib beruvchilar bilan hamkorlikni mustahkamlash va logistika jarayonlarini optimallashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy iqtisodiy sharoitda savdo korxonalari yuqori raqobat muhitida faoliyat yuritayotganligi sababli ta’minot tizimining samaradorligini oshirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi bilan elektron xaridlar tizimi ham tobora ommalashib, ta’minot jarayonlarini avtomatlashtirish va shaffoflashtirishga xizmat qilmoqda.

Mazkur tadqiqot ishida savdo korxonalarida ta’minot tizimini takomillashtirish yo‘llari, asosiy bosqichlari va ularning o‘zaro bog‘liqligi batafsil tahlil qilinadi. Ushbu bosqichlar quyidagilardan iborat:

Ta'minot jarayonlarini asosiy bosqichlari quydagilardan iborat:

- korxonaning hozirgi ehtiyojlarini tahlil qilish,
- sotib olingan resurslar va yetkazib beruvchilarga qo'yiladigan talablarni aniqlash va muvofiqlashtirish,
- xaridlar bozorini o'rganish, xavflarni baholash,
- provayderlarni ko'rib chiqish, ularning oldingi faoliyatini tahlil qilish,
- xarid qilish, hujjatlarni rasmiylashtirish, to'lash, yetkazib berish,
- belgilangan shartlarni yetkazib berish va bajarilishini, muddatlarga, miqdorga, sifatga va hokazolarga muvofiqligini nazorat qilish,
- logistika bo'limini boshqa bo'limlar bilan muvofiqlashtirish,

- elektron xaridlar tizimidan foydalanib, mijoz ushbu ro'yxatning katta qismini avtomatlashtiradi.

Bu 8 ta bosqich har bir savdo korxonalari ta'minoti uchun muhim bo’lib, bularni har birini alohida-alohida o’rganib chiqamiz.

1. Korxonaning hozirgi ehtiyojlarini tahlil qilish –Hozirgi kunda har bir savdo korxonalarida ta'minoti masalasi birinchi o'rinda turibdi, chunki bu ta'minot uzlukli bo'lsa korxona daromadi pasayadi. Shu sababli ishlab chiqarish hajmi va mijoz talablariga mos keladigan materiallarga bo‘lgan ehtiyojni aniqlashya'ni tahlil qilish zarur, aks holda, korxona ta'minoti juda ko’payib ketadi yoki juda pasayib ketadi. Bundan tashqari, korxona bozor sharoitini o'rganib chiqqan holda yetkazib beruvchilar, narxlar va ta’minot muddati bo‘yicha ma’lumotlarni tahlil qilish lozim. Bunga yana qo'shimcha qiladihan bo'lsak, korxona byudjet va xarajatlarni optimallashtirish ya’ni moliyaviy imkoniyatlarni aniqlash kerak.

2. Sotib olingan resurslar va yetkazib beruvchilarga qo'yiladigan talablarni aniqlash va muvofiqlashtirish – sotib olingan resurslar va yetkazib beruvchilarga qo‘yiladigan talablarni aniqlash va muvofiqlashtirish bosqichi korxonaning samarali ta’minot tizimini shakllantirish va ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta’minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu bosqichda korxona o‘z ehtiyojlariga mos keladigan xomashyo, materiallar yoki xizmatlarni aniq belgilab oladi va ularni yetkazib berish jarayonini muvofiqlashtiradi. Shuningdek, ekologik, xavfsizlik va standartlarga moslik kabi qo‘shimcha talablar ham belgilanadi.Keyingi bosqichda yetkazib beruvchilarga qo‘yiladigan talablar shakllantiriladi. Yetkazib beruvchilarni tanlashda ularning moliyaviy barqarorligi, ishlab chiqarish quvvati, ilgari bajarilgan loyihalari, bozordagi obro‘si va mijozlarning fikrlari hisobga olinadi. Yetkazib beruvchi bilan ishlashda muhim omillardan biri sifat, narx, yetkazib berish muddati va xizmat ko‘rsatish darajasidir.Ushbu bosqichning samarali tashkil etilishi korxonaning ta’minot tizimini mustahkamlash, xarajatlarni optimallashtirish, ishlab chiqarish jarayonining barqarorligini ta’minlash va sifat standartlariga rioya qilish imkonini yaratadi. Shu tariqa, korxona bozordagi raqobatbardoshliligini oshirib, samarali biznes yuritish sharoitlarini shakllantiradi.

3. Xaridlar bozorini o'rganish, xavflarni baholash – ushbu bosqich korxonaga samarali ta’minot tizimini yaratishda muhim o‘rin tutadi. Ushbu bosqichda quyidagi jihatlar keng qamrovda tahlil qilinadi:Birinchi navbatda, bozor tendensiyalari va narx dinamikasi chuqur o‘rganiladi. Shuningdek, bozordagi yetkazib beruvchilar segmentatsiyasi ham muhim hisoblanadi.Xavflarni baholash qismida, birinchi o‘rinda, moliyaviy xavflar – inflyatsiya, valyuta kurslari o‘zgarishi, yetkazib beruvchilar bilan shartnomalarda belgilangan narxlar bo‘yicha noaniqliklar va boshqa iqtisodiy omillar tahlil qilinadi. Narxlarning keskin oshishi yoki kutilmagan xarajatlar kelib chiqishi mumkin bo‘lgan holatlar aniqlanib, bunday vaziyatlarda qanday choralar ko‘rish kerakligi belgilanadi. Umuman olganda, xaridlar bozorini o‘rganish va xavflarni baholash bosqichi korxonaga

iqtisodiy, operatsion va sifat xavflarini oldindan aniqlash va ularni kamaytirish bo‘yicha strategiyalar ishlab chiqish imkonini beradi. Bu esa o‘z navbatida ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligi, xarajatlarning nazorat ostida bo‘lishi va umumiy raqobatbardoshlikni oshirishga xizmat qiladi.

4. Provayderlarni ko'rib chiqish, ularning oldingi faoliyatini tahlil qilish - korxona uchun eng ishonchli va samarali yetkazib beruvchilarni tanlashda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayonda provayderlarning moliyaviy barqarorligi, yetkazib berish sifati, shartnomalarga rioya qilish darajasi va mijozlarning fikrlari tahlil qilinadi. Ishonchli va tajribali provayderlarni tanlash ta’minot jarayonining uzluksizligini ta’minlab, sifat va muddatga bog‘liq xavflarni kamaytiradi.

5. Xarid qilish, hujjatlarni rasmiylashtirish, to‘lash va yetkazib berish bosqichi korxonaning ta’minot jarayonida asosiy ahamiyatga ega bo‘lib, resurslarni o‘z vaqtida va sifatli yetkazib olish, shuningdek, hujjatlarning qonuniy asosda yuritilishini ta’minlashni o‘z ichiga oladi. Bu jarayonda, avvalo, korxona ehtiyojlariga mos keladigan mahsulot yoki xomashyo aniq tanlanadi va yetkazib beruvchi bilan kelishuv amalga oshiriladi. Xarid qilish bosqichida mahsulotning sifati, miqdori, narxi, yetkazib berish muddati va boshqa muhim shartlar bo‘yicha kelishuv o‘rnatilib, eng qulay variant tanlanadi. Shundan so‘ng, hujjatlarni rasmiylashtirish jarayoni amalga oshiriladi. Bu bosqichda shartnoma, hisob-faktura (invoice), bojxona va sertifikatsiya hujjatlari, transport hujjatlari hamda boshqa rasmiy hujjatlar tayyorlanadi. Bundan keyingi bosqichda esa, to‘lov usullari sifatida oldindan to‘lov, muddatli to‘lov yoki yetkazib berilgandan keyin to‘lov kabi variantlar qo‘llaniladi. So‘nggi bosqich — mahsulot yoki xomashyoning yetkazib berish jarayoni bo‘lib, bu bosqichda transport vositalari tanlanadi, bojxona va logistika masalalari hal qilinadi. Yetkazib berish muddati, transport yo‘nalishlari va yetkazib berish shartlari qat’iy nazorat qilinadi. To‘g‘ri tashkil etilgan xarid, hujjat yuritish, to‘lov va yetkazib berish jarayoni korxona ta’minot tizimining samarali ishlashini ta’minlab, resurslardan optimal foydalanish imkonini yaratadi.

6. Belgilangan shartlarni yetkazib berish va bajarilishini, muddatlarga, miqdorga, sifatga va hokazolarga muvofiqligini nazorat qilish -belgilangan shartlarni yetkazib berish va bajarilishini nazorat qilish bosqichi ta’minot jarayonining muhim qismi bo‘lib, mahsulot yoki xizmatning shartnomada belgilangan talab va standartlarga mos kelishini ta’minlashga qaratilgan. Bu bosqichda yetkazib berilgan mahsulotning sifati, miqdori, yetkazib berish muddati va boshqa muhim jihatlar tekshiriladi. Ushbu bosqichning samarali bajarilishi korxonaning ta’minot zanjirini barqaror saqlashga, ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta’minlashga va xarajatlarni optimallashtirishga xizmat qiladi. Natijada, korxona sifatli va belgilangan talablarga mos mahsulot bilan ta’minlanib, o‘zining bozor pozitsiyasini mustahkamlash imkoniga ega bo‘ladi.

7. Logistika bo'limini boshqa bo'limlar bilan muvofiqlashtirish – Korxonaning samarali faoliyat yuritishi uchun logistika bo‘limining boshqa

bo‘limlar bilan uzviy hamkorligi muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayon ta’minot zanjiri barqarorligini ta’minlash, mahsulot va xizmatlarni o‘z vaqtida yetkazish, xarajatlarni optimallashtirish va mijozlarga sifatli xizmat ko‘rsatish imkonini beradi. Logistika ishlab chiqarish, ta’minot, moliya, marketing, omborxona va axborot texnologiyalari kabi asosiy bo‘limlar bilan yaqin aloqada ishlashi lozim.

- ✓ Ishlab chiqarish bo‘limi bilan muvofiqlashtirish ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta’minlashda muhim rol o‘ynaydi. Xomashyo va ehtiyot qismlar yetkazib berish rejasi ishlab chiqarish jadvali bilan moslashtirilishi lozim.
- ✓ Moliya bo‘limi bilan aloqalar logistika xarajatlarini optimallashtirishga qaratilgan. Transport va saqlash harajatlarini rejalashtirish, yetkazib berish jarayonlarini tahlil qilish va samaradorlikni oshirish uchun moliyaviy rejalashtirish olib boriladi. Shuningdek, logistika jarayonlarini avtomatlashtirish va samaradorligini oshirish uchun investitsiyalar jalb qilinadi.
- ✓ Marketing va sotuv bo‘limi bilan muvofiqlashtirish mijozlarga mahsulotlarni o‘z vaqtida yetkazib berish va mijoz ehtiyojlariga mos logistika strategiyasini shakllantirish uchun zarur.
- ✓ Omborxona boshqaruvi va zaxira nazorati logistika jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Omborlardagi mahsulotlarning saqlanishi, yuk tushirish va yuk ortish jarayonlari samarali tashkil etilishi kerak.
- ✓ Axborot texnologiyalari (IT) bo‘limi bilan hamkorlik logistika jarayonlarining avtomatlashtirilgan tizimlar orqali samaradorligini oshirishni ta’minlaydi. Transport monitoringi, yuk yetkazib berish jarayonining raqamli boshqaruvi va ombor operatsiyalarini avtomatlashtirish bo‘yicha IT bo‘limi bilan integratsiya qilish muhimdir.

Barcha bo‘limlar bilan samarali muvofiqlik natijasida logistika tizimi yaxlit va uzluksiz ishlaydi. Bu esa transport va saqlash xarajatlarini kamaytirish, ishlab chiqarish jarayonining barqarorligini ta’minlash va mijozlarga xizmat ko‘rsatish sifatini oshirish imkonini beradi.

8. Elektron xaridlar tizimidan foydalanib, mijoz ushbu ro'yxatning katta qismini avtomatlashtiradi - Zamonaviy biznes jarayonlarida elektron xaridlar tizimidan foydalanish korxonalarga ta’minot jarayonlarini avtomatlashtirish, samaradorlikni oshirish va xarajatlarni optimallashtirish imkonini beradi. Ushbu tizim xaridlar bozorini o‘rganish, yetkazib beruvchilarni tanlash, shartnomalarni boshqarish, to‘lov va hisob-kitob jarayonlarini avtomatlashtirish kabi funksiyalarni o‘z ichiga oladi. Shuningdek, mahsulot sifati, yetkazib berish muddati va boshqa muhim mezonlarga mos keladigan variantlarni avtomatik ravishda tanlash orqali ta’minot zanjirini yaxshilaydi. Umuman olganda, elektron xaridlar tizimidan foydalanish xarid jarayonining deyarli barcha bosqichlarini avtomatlashtirib, korxonaning operatsion samaradorligini oshiradi. Bu tizim xarajatlarni

MUNDARIJA

I SHO‘BA. XIZMATLAR SOHASIDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISH VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNI YAXSHILASHNING NAZARIY METODOLOGIK MASALALARI		
M.E.Po‘latov T.S.Sharipov Z.S.Artikov	Xizmat ko‘rsatish sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning nazariy metodologik masalalari	5
Z.S.Artikov	Toyloq tumanida xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish istiqbollari.	8
Г.М. Шадиева	Роль самозанятости в снижении уровня безработицы в нашей стране	13
A.Q.Eshonqulov	O‘zbekiston respublikasining mustaqillikning dastlabki yillarida iqtisodiyot sohasining o‘rni	15
Г.М. Шадиева Д.И.Насимов	Поддержка и развитие малого бизнеса в сфере услуг	18
D.A.Miyassarov	Mehnat resurslarini boshqarish: nazariy asoslar va zamonaviy yondashuvlar	22
Sh.I.Artikova Ch.M.Avazova	The gig economy: opportunities and challenges for workers and businesses	25
R.J.Kurbonova A.A.Kubayev	Sustainable practices in business: driving diversification and profitability beyond corporate social responsibility	29
O.Y.Ashurova T.Ochilov	O'zbekiston iqtisodini rivojlantirishning asosiy yo’nalishlari.	33
J.B.Ergashev	Korxonaning ta'minot jarayonining asosiy bosqichlari	36
A.A.Yuldashev M.B.Hoshimxonova	Korxonada ta’minot zanjirlarini boshqarishda sun’iy intellektdan foydalanishninig afzalliklari	41
A.A.Yuldashev Sh.N.Nurmuxamedova	Logistikada autsorsing turlari	45
A.A.Yuldashev R.M.Rozimatova	Xitoyning ta’minot zanjirlarini boshqarish tajribasidan foydalanishning afzalliklari	49
K.F.Sobirova	Korxonaning ta'minot zanjirida zaxiralarni boshqarish	53
Ш.Н.Мирзаева А.Х.Курбонов	Сетевой маркетинг и франчайзинг - как форма частного предпринимательства в сфере услуг	56
Ш.Н.Мирзаева Х.У.Хамдамов	Роль материально-технического обеспечения в повышении эффективности сельского хозяйства	59
Ш.Н.Мирзаева Х.У.Хамдамов	Структура агропромышленного комплекса: основные составляющие и их взаимодействие	62

G.M.Toxirova	**Savdo korxonalarining iqtisodiy mexanizmlarini innovatsion rivojlantirish muammolari**	65
Z.K.Raximov	Xizmatlar sohasini rivojlantirishning aholi farovonligini oshirishga yo‘naltirilgan metodologiyasi	69
Z.K.Raximov	Xizmatlar sohasini rivojlantirishning aholi farovonligini oshirishga yo‘naltirilgan aqsh tajribasi	71
II SHO‘BA. XIZMATLAR SOHASIDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI.		
Г.М. Шадиева Ф.К.Рустамова	Особенности формирования доходов работников сферы услуг на примере вузов	75
Sh.A.Musayeva	Eksportga yo‘naltirilgan korxonalarda marketing xizmatini tashkil etishni takomillashtirish .	78
Q.J.Mirzayev D.B.Egamkulov	Issues of digitalization of entrepreneurship in the market economy	82
D.I.Usmonova F.Sh.Usmonov	Ways to develop the organization of marketing research in agriculture	86
Ш.Н.Мирзаева У.Б.Усмонов	Эффективное использование земельных и водных ресурсов в сельском хозяйстве	91
M.U.Xudoyberdiyeva	Transport xizmatlarining rivojlanishi va muammolari	94
S.Sh.To‘rabekov	Xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishda zamonaviy texnologiyalarni qo‘llashning muammo va yechimlari	98
I.E.Saparova	Sun‘iy intellekt vositalaridan foydalanish orqali inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish	103
А.А.Шарохматов	Тадбиркорлик субъектларининг инновацион фаолиятини тартибга солиш йўллари	107
Ш.Н.Мирзаева У.Б.Усмонов	Обеспечение сельского хозяйства материально-техническими ресурсами и инфраструктура сферы оказания услуг	112
III SHO‘BA. XIZMATLAR SOHASIDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISH VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA FOYDALANISH.		
Z.S.Artikov	Qishloq joylarida kichik biznes va oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish yo‘llari	115

Г.М. Шадиева	Снижение бедности в Узбекистане: достижения, проблемы и роль социальных реформ	121
Z.S.Artikov	Qo‘shrabot tumanida xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish istiqbollari.	125
Г.М. Шадиева	Влияние цифровизации экономики на рынок труда	128
Г.М. Шадиева **Д.Н.Султонова**	Роль искусственного интеллекта в обслуживании клиентов	131
Н.И.Неделькина	Современное состояние развития сферы услуг и внедрения информационных технологий в махаллях и домохозяйствах Узбекистана	134
F.D.Jo‘rayev	Agroklaster tizimini optimallashtirish: tarkibiy modullar va zamonaviy texnologiyalar	139
J.J.Egamberdiyeva	Ta‘minot zanjiri strategiyalarning turlari	143
Ф.А.Ишанкулова **З.З.Ахроркулов**	Олий таълим хизматларининг рақобатбардошлиги ва унинг мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланишига таъсири	146
У.И.Эргашев	Солиқларнинг ижтимоий-иқтисодий моҳиятига оид назарий қарашлар	151
S.Sh.To‘rabekov	The role of inclusive tourism in the socio-economic development of the country	156
IV SHO‘BA. XIZMATLAR SOHASIDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARINI YAXSHILASH DASTURLARI VA RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH MASALALARI.		
PhD Z.S.Artikov	Kambag‘allikning mohiyati va uning shakllanishidagi nazariy yondashuvlar	163
Г.М. Шадиева	Развитие внешней торговли Узбекистана: Экспортные стратегии и их влияние на экономический рост в 2022-2024 годах	166
Г.М. Шадиева **Ф.Ф.Очилов**	Преимущества семейного предпринимательства в сфере услуг общественного питания	169
Z.K.Raximov	Adapting to the future of work: skills and strategies for success	171
D.S.Musinov **O.F.Kamolov**	E-commerce trends: shaping the future of retail	175
M.U.Xudoyberdiyeva	Savdo xizmatlarini tashkil etish va uni rivojlantirish yo‘llari.	179

S.A.Maxmudov	**Rivojlangan mamlakatlar tajribasida onlayn savdo xizmatlarini tartibga solish va rivojlantirish mexanizmlari**	182
J.Nematov	O‘zbekistonda agrar soha mahsulotlarini qayta ishlash samaradorligini oshirish	187
А.Б.Таниев	Туристик манзараларининг иқтисодий ривожланишга таъсири ва барқарор бошқарув стратегиялари	190
A. A. Butayev	**Kambag‘allikni qisqartirishning global tajribalari**	194
A.A.Yuldashev **M.O.Odilov**	Ta’minot zanjirlarini boshqarishda bulutli texnologiyalardan foydalanishni afzalliklari	197
V SHO‘BA. XIZMATLAR SOHASIDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARINI QO‘LLASHDA INVESTITSION VA INNOVATSION MASALALAR.		
G.M.Shadieva **S.M.Turapov**	Cybersecurity in the digital age: safeguarding Business assets	202
A.Bektemirov **A.Abduraxmonov**	Issues of increasing the efficiency of foreign investments in the conditions of an innovative economy	206
A. A. Butayev	O‘zbekistonda tijorat banklarining kambag‘allikni qisqartirishdagi o‘rni	211
B.O.Dusmatov **N.B.Jumayeva**	Innovations in customer experience: enhancing engagement and loyalty	215
B.O.Dusmatov **D.N.Qodirova**	Issues of digitalization of entrepreneurship based on innovative technologies	219
O.Y.Ashurova **D.Sherqulov**	O’zbekistonning investitsion jozibadorligi	223
A.G. Ochilova	Social and humanitarian investments of germany into uzbekistan for the last 10 years	226
S. O.Xamroyeva **S.A.Xaydarov**	Turizmni rivojlantirishda innovatsion mobil ilovalar yaratish va ulardan samarali foydalanish	230
А.М.Джаббаров	Савдо корхоналарида қўшилган қиймат солиғини ҳисоблашнинг долзарб масалалари	234
X.A.Ulashev	O‘zbekistonda investitsiya muhiti va unga ta’sir etuvchi omillar.	237
Ш.Н.Мирзаева **А.Х.Курбонов**	Конкуренция и инновации в частном предпринимательстве	241
J.T.Togayeva	Korxonalarning innovatsion rivojlanish darajasini baholashning metodologik jihatlari	244

“Xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalari”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2025-yil 25-mart

“STAP-SEL” MChJ nashriyoti,
Samarqand - 2025.

ISBN: 978-9910-702-99-0

Tasdiqnona № 033337 (27.07.2022)
Nashrga ruxsat etildi: 24.03. 2025 y.
© **“STAP-SEL” MChJ** nashriyoti
Samarqand – 2025 y.

5235

25.03. 2025 y. chop etildi
Qog‘oz bichimi A5, 60x84 1/16, Ofset qog‘ozi.
“Times New Roman” garniturasi.
Nashr bosma tabog‘i 15.87
Buyurtma № 0011A/25. Adadi 50 nusxa

Samarqand iqtisodiyot va servis institutining matbaa bo‘limida chop etildi.
LICENSE № 025316.
REESTR № X-119112.
Manzil: Samarqand shahar, Shoxrux ko’chasi 60-uy.

ISBN: 978-9910-702-99-0

